

П. М. Сениц // Актуальні питання фінансової безпеки держави: Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання безпеки фінансової системи держави», м. Харків, 21 лютого 2014 року.

References

1. Natsionalnyi bank Ukrainy. Analiz ekonomichnoho stanu Ukrainy [National Bank of Ukraine. Analysis of the economic situation in Ukraine]. www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=4972952. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=4972952>. [in Ukrainian].

2. Pyat problem dlia bankovskoi systemy v 2014 hodu [Five challenges for the banking system in 2014]. www.prostobank.ua/depozity/stati/pyat_problem_dlya_bankovskoy_sistemy_v_2014_godu. Retrieved from http://www.prostobank.ua/depozity/stati/pyat_problem_dlya_bankovskoy_sistemy_v_2014_godu. [in Ukrainian].

3. Vidplyv valyutnykh depozitiv iz bankiv dosyah 37% [The impact of foreign currency deposits with banks reached 37%]. [www.forbes.ua/ua/news/1386858-vidpliv-valyutnih-depozitiv-iz-bankiv-dosyag-37](http://forbes.ua/ua/news/1386858-vidpliv-valyutnih-depozitiv-iz-bankiv-dosyag-37). Retrieved from <http://forbes.ua/ua/news/1386858-vidpliv-valyutnih-depozitiv-iz-bankiv-dosyag-37>. [in Ukrainian].

4. Natsionalnyi bank Ukrainy. Bankivska systema 2015: vyklyky ta perspektyvy [The National Bank of Ukraine. The banking system in 2015: Challenges and Prospects]. www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>. [in Ukrainian].

5. Natsionalnyi bank Ukrainy. Pokaznyky valyutnoho rynku [The National Bank of Ukraine. Indicators forex market]. www.bank.gov.ua/control/uk/curmetal/currency/search?formType=searchPeriodForm&time_step=daily&currency=169&periodStartTime=01.01.2014&periodEndTime=31.12.2014&outer=t

[able&execute=%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8](http://www.bank.gov.ua/control/uk/curmetal/currency/search?formType=searchPeriodForm&time_step=daily&currency=169&periodStartTime=01.01.2014&periodEndTime=31.12.2014&outer=table&execute=%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8). Retrieved from http://www.bank.gov.ua/control/uk/curmetal/currency/search?formType=searchPeriodForm&time_step=daily&currency=169&periodStartTime=01.01.2014&periodEndTime=31.12.2014&outer=table&execute=%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8. [in Ukrainian].

6. Dynamika kursu dolara protiahom ostannioho roku (2013-2014), prychny ta naslidky znetsinennia hryvni [Dynamics of the dollar over the past year (2013-2014), the causes and effects of the devaluation of hryvnia]. www.infolight.org.ua/content/dinamika-kursu-dolara-protiyagom-ostannogo-roku-2013-2014-prichini-ta-naslidki-znecinennya-grivni. Retrieved from <http://www.infolight.org.ua/content/dinamika-kursu-dolara-protiyagom-ostannogo-roku-2013-2014-prichini-ta-naslidki-znecinennya-grivni>. [in Ukrainian].

7. Naybilsh zbytkovi i prybutkovi banky Ukrayiny za pidsumkamy 2014 roku [Most losses and gains banks of Ukraine in 2014]. [www.ukr.media/business/224966/](https://ukr.media/business/224966/). Retrieved from <https://ukr.media/business/224966/>. [in Ukrainian].

8. Reitynh problemnosti kredytnykh portfeliv-2014 [Rating problematic loan portfolios 2014]. [www.forbes.ua/ua/business/1379442-rejting-problemnosti-kreditnih-portfeliv-2014](http://forbes.ua/ua/business/1379442-rejting-problemnosti-kreditnih-portfeliv-2014). Retrieved from <http://forbes.ua/ua/business/1379442-rejting-problemnosti-kreditnih-portfeliv-2014>. [in Ukrainian].

9. Vovchak O. D. Zmitsnennya bankivskoyi systemy yak chynnyka bezpeky finansovoi systemy derzhavy /O. D. Vovchak, P. M. Senyshch [Strengthening the banking system as a factor of safety of financial system]. Aktualni pytannya finansovoi bezpeky derzhavy: Zbirnyk naukovykh prats Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsiyi «Aktualni pytannya bezpeky finansovoi systemy derzhavy»- Recent issues of financial security of the state: Collected Works of the International scientific and practical Internet conference "Actual security financial system", Kharkiv, 21 liutoho 2014 roku.

УДК 330.342.146:364.22

Е.П. Шульц
головний економіст
ПАТ "Укрсоцбанк", м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ

У статті розглянуто існуючі трактування сутності поняття «депозит» та охарактеризовано його різновиди, з'ясовано роль депозитів у діяльності банків. Проведено оцінку тенденцій динаміки обсягів депозитних вкладів фізичних та юридичних осіб та з'ясовано чинники їх скорочення. На основі аналізу особливостей сучасної депозитної політики банків визначено її основні проблеми та запропоновано заходи з інтенсифікації залучення депозитних коштів у банківську систему України.

Ключові слова: депозит, депозитна політика, банківська установа, депозитні операції.

Shults E. OSOBLIVOSTI SUCHASNOЇ DEPOZITNOЇ POLITIKI BANKIV

The article discusses existing interpretations of the notion of deposit; types of deposit are described. The function of the deposit in bank activity is researched. The assessment of the dynamics of sizes of deposits of natural persons and legal entities is conducted; the reasons for the decrease in the deposit sizes are presented. The present policy on bank deposits is analyzed and its main problems are outlined. The article suggests the ways of intensifying the attraction of the deposit money into the Ukrainian bank system.

Key words: bank, deposit, deposit banking, policy on bank deposits.

Депозитні кошти відіграють ключову роль не тільки в діяльності банків, а й виступають стимулюючим чинником економічного зростання країни. З одного боку, вони виступають вагомим джерелом формування ресурсів у банківській системі, а з іншого - мобілізація тимчасово вільних коштів суб'єктів господарювання і заощаджень населення та їх розміщення в банках у вигляді депозитних вкладень дозволяє перетворювати їх у реальний капітал за допомогою здійснення кредитних, інвестиційних та інших операцій. Таким чином забезпечується потреба економіки у додаткових ресурсах. Внаслідок впливу сучасної фінансової кризи, нестабільності курсу національної валюти, негативних політичних явищ відбувся значний відтік депозитних коштів як фізичних, так і юридичних осіб. Це в свою чергу завдало серйозного удару по стабільності банківської системи та ефективності національної економіки загалом.

За цих умов проблематика депозитної політики банків стає надзвичайно актуальною. Пошук шляхів збільшення обсягів депозитних вкладів виступає однією з проблем стратегічного значення для подальшого розвитку банківської системи України.

Дослідження проблем реалізації депозитної політики банків стало предметом наукових досліджень ще в період фінансово-економічної кризи 2008-2009 років та активізувалось в сучасних умовах. Серед зарубіжних вчених дослідження специфіки депозитних вкладів та різних аспектів формування та реалізації депозитної політики банків займалися такі вчені, як: А. Маршал, Е. Долан, П.Роуз та інші. До вітчизняних дослідників окресленої проблематики слід віднести: М. Алексеєнко, О. Васюренко, О. Дмитрієву, І. Івасіва, Ю. Коробова, О. Маркову, і. Мельникову, А. Мороза, А. Тютюнника тощо.

Незважаючи на ґрунтовні наукові розробки з проблематики формування депозитної політики банків слід визнати, що ця площина наукових досліджень потребує подальшого вивчення через збереження високого рівня ризику стабільності банківської системи загалом, наявність потреби у залученні сучасного інструментарію ведення банківського бізнесу та загострення кадрових проблем, пов'язаних із недостатнім стимулюванням роботи менеджерів, діяльність яких безпосередньо пов'язана із цим сегментом банківської діяльності.

Мета статті – дослідити особливості формування депозитної політики банків та проаналізувати проблеми її реалізації в умовах сучасної фінансової та політичної кризи.

Нагадаємо, що згідно Постанови правління Національного банку України № 516*6 депозитом виступають грошові кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті або банківські метали, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи

без зазначення такого строку (під процент або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору.

Після аналізу робіт як українських, так зарубіжних вчених можна прийти до висновку, що існують певні розбіжності у визначенні сутності поняття "депозит". Одні вчені під депозитом розуміють суму грошових коштів клієнта, що передана ним у розпорядження банку, незалежно від строку й особливостей юридичного оформлення такої передачі. Інші до депозитів відносять усі рахунки клієнтів, відкриті в банку або вклад у банки, грошові ресурси, що розміщені на зберігання в банк від імені фізичних чи юридичних осіб на договірній основі [5].

Для того щоб залучити кошти клієнтів для відкриття депозитів, банки дотримуються певних принципів організації депозитних операцій [6]:

- депозитні операції здійснюються таким чином, щоб сприяти отриманню банківського прибутку або створювати умови для отримання прибутку в майбутньому;

- у процесі організації забезпечується різноманітність суб'єктів депозитних операцій та поєднання різних форм депозитів;

- особлива увага в процесі організації депозитних операцій приділяється строковим депозитам, які найбільше підтримують ліквідність балансу банку;

- проводячи свої депозитні та кредитні операції, банк повинен зменшувати свої вільні ресурси; банк повинен приймати міри по розвитку банківських послуг, що передбачає залучення депозитів.

Зазвичай при з'ясуванні сутності та змісту депозиту розглядають його класифікацію. В основному депозитні вклади поділяються на два типи:

1. Депозити до запитання — видача грошей з такого вкладу здійснюється на першу вимогу. Практично це звичайний розрахунковий рахунок. Відсоток за таким вкладом мінімальний і зазвичай знаходиться десь на рівні 0,1% річних, але й бувають більш привабливі пропозиції до 10-12% річних. Вклад можна поповнювати та знімати.

2. Термінові депозити — такий внесок повертається після закінчення певного строку, який визначається договором. Він може бути від одного місяця до кількох років.

На підставі цих класифікаційних груп кожен банк формує свої види депозитів. Серед них: ощадні, накопичувальні, розрахункові, спеціалізовані, валютні, мультивалютні та інші. Так, ощадні депозити — це традиційні вклади з невеликими відсотковими ставками і мінімальним набором умов. Деякі банки проводять капіталізацію за цими видами депозитів, тобто нараховані відсотки додаються до основної суми вкладу, збільшуючи його. Отримана сума враховується при подальшому нарахуванні відсотків.

Накопичувальні депозити — внески для накопичення певної суми грошей. Зазвичай такі види депозитів пропонуються в рамках якогось програм: наприклад: автомобільні, житлові. Вклад поповнюється.

⁶ Постанова правління Національного банку України № 516 від 03.12.2003 «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами»

Розрахункові депозити — у рамках договору з цього виду депозиту передбачається регулярна виплата відсотків, наприклад на пластикову картку або зняття грошової суми з обов'язковим мінімальним залишком на рахунку.

Спеціалізовані депозити — банк пропонує внески для певної категорії громадян. Наприклад: студенти, пенсіонери або співробітники банку.

Валютні депозити — вклади можна відкрити не тільки в гривні, а й в іншій валюті. Такі види депозитів дозволяють не тільки отримати дохід за процентною ставкою, а й зберегти свої накопичення при зниженні курсу національної валюти.

Мультивалютні депозити — при цьому виді депозиту вкладник має можливість перерозподіляти кошти з однієї валюти в іншу без втрати нарахованих відсотків по вкладу.

Існує ще кілька видів депозитів, які відносяться до категорії екзотичних. Тим не менш, вони користуються попитом у певної категорії клієнтів. До таких вкладів можна віднести металеві депозити, дохід за якими нараховується не тільки за рахунок відсотків по вкладу, а й залежить від зміни вартості дорогоцінних металів на світових ринках.

В Україні в банківській діяльності використовують всі перераховані вище види депозитів. Однак загострення політичних процесів у кінці 2013 року, а також зміна влади на початку 2014 року, а згодом анексія Криму та війна на Сході України, яка досі триває, призвели до суттєвого погіршення фінансової ситуації в нашій державі та масових відтоків депозитів.

Про рівень відтоку депозитів з банківської системи України свідчать показники динаміки депозитів наведені на рис. 1.

Згідно з даними рис. 1 протягом 2014 р. банківська система України втратила 39,8 млрд грн депозитів у національній валюті, або 9,8%. Відтік депозитів у національній валюті фізичних осіб мав більш негативну динаміку і складав 57,8 млрд грн, або 22,8%. Проте, такий великий обсяг зниження депозитів в національній валюті фізичних осіб частково компенсувався приростом депозитів у національній валюті юридичних осіб на 17,9 млрд грн за рахунок зростання коштів на поточних рахунках.

Відтік депозитів фізичних осіб протягом 2014 р. негативно вплинув на ліквідність банківської системи України. Брак ліквідності покривався за рахунок рефінансування Національним банком України.

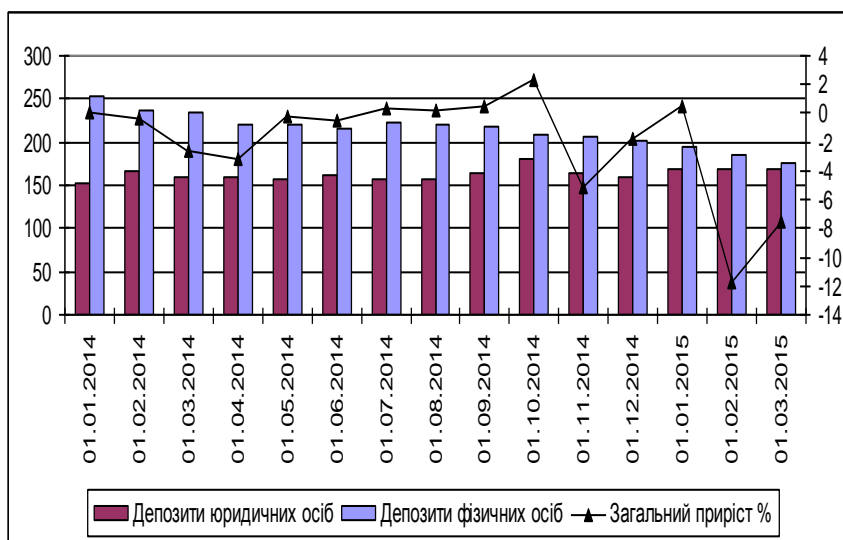

Рис. 1. Динаміка депозитів в іноземній валюті банків України

*Побудовано на основі даних: [3].

Банківська система України потягом 2014 р. втратила також 10 млрд дол. США депозитів, або 34% всіх депозитів в іноземній валюті на початок 2014 р. (рис. 2).

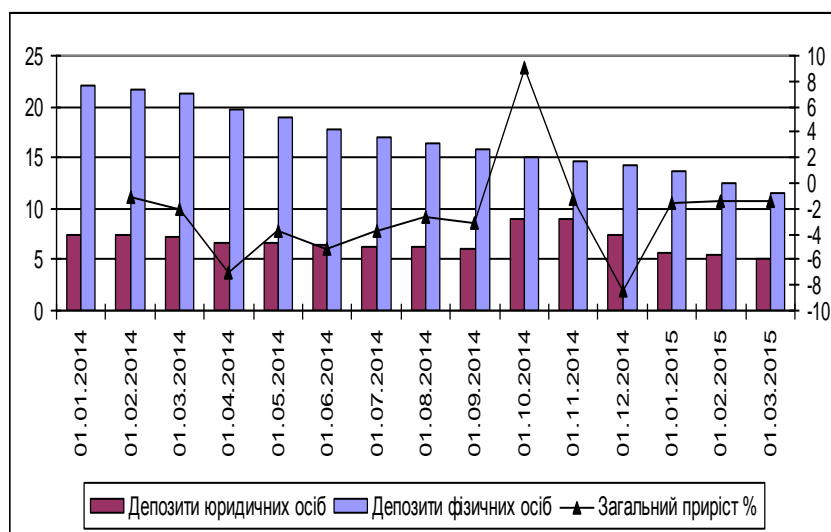

Рис.2. Динаміка депозитів в національній валюті банків України

*Побудовано на основі даних: [3].

На відміну від відтоку депозитів у національній валюті, депозити в іноземній валюті мали негативну тенденцію до зниження протягом всього року, як з рахунків фізичних осіб - на 8,3 млрд дол. США, або 37,7%, так і з рахунків юридичних осіб - на 1,7 млрд дол. США, або 23%.

Істотне скорочення депозитів в іноземній валюті в банківській системі України призвело до браку валюти в економіці країни. У результаті НБУ вдався до адміністративних дій щодо обмеження видачі депозитів в іноземній валюті з 28.02.2014 р.

Депозити у національній валюті за січень-березень скоротились на 20,7 млрд. грн. (на 5,7%), в іноземній – на 2,8 млрд. дол. (на 14,4%) [].

Додатковим фактором, що сьогодні спонукає процес відтоку депозитів з банківської системи стало оподаткування доходів за депозитами з 01.08.2014 р., оскільки ті відсотки, що нараховуються, не покривають рівня офіційної інфляції, яка за підсумками 2014 р. склала 24,9%.

Окрім відтоку депозитів протягом 2014-2015 років в депозитній діяльності банків спостерігалась низка негативних моментів, що характеризують особливості цього виду діяльності у кризовий період, зокрема: зменшення строків депозитних вкладів нових клієнтів; обмеження можливостей зняття депозитів та підвищення відсоткових ставок;

Проаналізовані процеси відтоку депозитних коштів з банківської системи України та інші негативні явища свідчать про зростання недовіри до банківської системи, до регуляторних органів та зниження ліквідності системи. Про зниження ліквідності банків свідчить і той факт, що станом на 08.04.2015 р. Фондом гарантування вкладів фізичних осіб з початку 2014 р. запроваджено тимчасову адміністрацію в 19 банківських установах та здійснюється ліквідація 38 банківських установ. Одним з останніх системних банків в які ввели тимчасову адміністрацію став ПАТ «Дельта банк». Скасування з 19 серпня 2014 р. вимог до банків щодо формування частини обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ привело до отримання банками додаткових 7 млрд грн, що було використано для оперативного управління їх ліквідною позицією [7].

Протягом 2014 р., крім вересня, НБУ надавав рефінансування в обсягах, необхідних для виконання зобов'язань банків перед вкладниками. Залучені депозити у вересні частково використовувались для виконання зобов'язань щодо виплати депозитів у жовтні та листопаді. Але вже починаючи з другої половини листопада 2014 р., і особливо в грудні, Національний банк не забезпечував банки необхідними коштами для виконання зобов'язань перед вкладниками, що особливо загострило ситуацію з виплатою вкладів проблемними банками.

Підсумовуючи вище викладене, відзначимо, що основними причинами відтоку депозитів з банківської системи України протягом 2014-2015 років стали: неефективні адміністративні рішення, зростання недовіри до банківської системи, девальвація національної грошової одиниці, зростання проблемних кредитів та неефективний менеджмент активів та пасивів окремих банківських установ, а також війна на Сході України та загострення соціально-економічної ситуації по країні в цілому.

Внаслідок скорочення обсягів депозитів як національній, так і в іноземній валюті депозитна база банків і сьогодні залишається нестабільною. Ще однією з причин цього, окрім попередньо окреслених є недоліки в депозитній політиці, що проводять самі банки. З метою підтримки власної конкурентоспроможності банківські установи мають пропонувати своїм клієнтам нові депозитні продукти, застосовувати різноманітні фінансові інструменти з метою розширення своєї діяльності та підвищення відповідальності банків з приводу забезпечення

своєчасного повернення депозитних коштів і захисту економічних інтересів клієнтів.

Для створення привабливіших умов для збільшення обсягів залучення депозитів у банківську систему України та нормалізації функціонування банківських установ, першочерговими є наступні кроки:

1) Відміна обмежень щодо обсягів готівкових коштів, які можуть отримувати клієнти зі своїх валютних рахунків в банківських установах, оскільки це стримує відкриття нових валютних депозитів та залучення валютних коштів банками України в умовах їх гострого дефіциту. Такі кроки були озвучені Президентом і Головою НБУ, однак їх запровадження в практику не здійснено.

2) Тимчасове призупинення норми законодавства щодо оподаткування доходів за банківськими вкладками, оскільки це сприяє відтоку депозитів із системи та створює додатковий тиск на ліквідність як окремих банків, так і всієї банківської системи. На даний момент ми можемо бачити фактично ситуацію коли з січня 2015 було збільшено оподаткування депозитів до 20%, а також введено додатковий військовий збір у розмірі 1,5%. Сумарно це дає нам 21,5 % в порівнянні з минулорічними 15%.

3) Підвищення рівня капіталізації українських банків, у т. ч. і збільшення капіталу державних банківських установ, а також зростання вимог до мінімального розміру статутного капіталу.

4) Впровадження банками України виваженої депозитної політики, направленої на стабілізацію депозитного портфеля, у т. ч. і за рахунок впровадження нових депозитних продуктів. Позитивним є досвід банків, які розробили конвертаційні депозитні продукти. Деякі банки також впроваджують акційні депозитні продукти, які передбачають підвищенні депозитні ставки, а деякі дають обіцянки клієнтам, що податки з їхніх депозитів будуть оплачувати саме вони, а не клієнти.

Крім того, сучасні банки повинні реалізовувати гнучку депозитну політику, в тому числі пропонувати клієнтам різноманітні акційні депозитні продукти. Деякі банки вже сьогодні пропонують клієнтам – фізичним особам стати учасниками різних депозитних акцій. Так, наприклад ПАТ Банк «Контракт» реалізує депозитну акцію «Бонус за довіру», за умов якої при оформленні депозитного вкладу в національній валюті «Надійний, як завжди» на термін від 2 до 12 місяців вкладники Банку мають можливість отримати додатковий бонус до базової відсоткової ставки: 1% – при розміщенні коштів на суму від 50 000 до 149 999,99 грн. включно, 2% – при розміщенні вкладу на суму від 150 000 грн. Таким чином максимальна відсоткова ставка за вкладом у гривнях досягне 26%, у доларах США та євро – 10% [2].

Подібні депозитні акції пропують і інші банки. Зокрема, ПАТ «Укрсоцбанк» вводить так звану програму лояльності - клієнт, який підпадає під таку програму, може збільшити прибуток за вкладом до 1% річних або навіть виграти ставку за депозитом 25% річних.

Отже, сучасна ситуація змушує банки впроваджувати нові інструменти для залучення

депозитних коштів, зокрема так звані програми лояльності та акційні надбавки причому як до діючих, так і до нових вкладів.

Таким чином доходимо висновку, що життєздатність української банківської системи безпосередньо пов'язана з удосконаленням депозитної політики банків. Гнучка депозитна політика банків є необхідною умовою забезпечення стабільного і ефективного розвитку депозитного ринку України, фінансової стійкості банківської системи загалом.

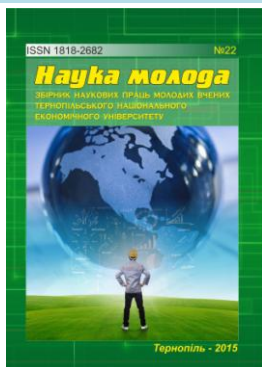
Список використаних джерел:

1. Андрушків, Т. Депозитна політика комерційного банку та напрями її вдосконалення [Текст] / Т. Андрушків // Українська наука: минуле сучасне, майбутнє. – 2012. – № 17. – С. 3–13/
2. Банк «Контакт» оголошує про старт депозитної акції «Бонус за довіру» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.kontrakt.ua/uk/press-center/news/view/622/>
3. Д'яконов І. І. Теоретичні аспекти і класифікація депозитних ресурсів комерційних банків [Електронний ресурс] / І. І. Д'яконова, А. А. Ашурбеков // Сталій розвиток економіки : всеукр. наук.-вироб. журнал. - Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2012_1/286.pdf.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Дмитрієва О. А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку / О. А. Дмитрієва // Фінанси України. - 2010. - № 5. - С. 138-144.
6. Дребот, Н. П. Стратегія банківської установи на ринку депозитних послуг [Електронний ресурс] / Н. П. Дребот. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/pogtal/Soc_Gum/RE/2008_4/Re200804_17.pdf
7. Ліквідність банківської системи України: науково-аналітичні матеріали. Вип. 12 / В. І. Міценко, А. В. Сомик та ін. - К. : Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. - 180 с.
8. Основні засади грошово-кредитної політики на 2015 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=10465306>
9. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/>

References:

1. Andryshkiv, T. (2012). Depositna polityka komercijnogo banky ta napramy її vdoskonaljenja [The deposit policy of commercial banks and areas of her improvement]. *Ukrainska nauka: munyle, sychasne, maibytne - Ukrainian science: past, present and future*, 17, 3-13. [in Ukrainian]
2. Bank "Kontrakt" ogoleshue pro start depozytnoi akcij "Bonyts za doviry"[The Bank "Contract" announces the launch of deposit campaign "bonus confidence"], available at <http://www.kontrakt.ua/uk/press-center/news/view/622/> [in Ukrainian]
3. Djakonov, I.I. (2012).Teoretychni aspekty I klasyfikacija depozytnyx resyrsiv komerciyjnyx bankiv [Theoretical aspects and classification of commercial banks deposit]. *Staluy rozvytok ekonomicy - Sustainable economic development*, available at www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2012_1/286.pdf [in Ukrainian]
4. Dergavna slyjba statystryky Ukrajunu, available at <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian]
5. Dmytrev, O.A. (2010). Optymyzacija depozytnoj dijalnosti komercijnogo banky [Optimization of the commercial bank deposit politics]. *Financy Ukrainy – Finance of Ukraine*, 5, 138-144. [in Ukrainian]
6. Drobot, N.P. (2008). Strategia bankivskoiy ustanovy na runky depozytnyh poslyg [The strategy of the banking institutions in the market deposit services]. Available at http://nbuv.gov.ua/pogtal/Soc_Gum/RE/2008_4/Re200804_17.pdf
7. Mishenko V.I., Somyk A.V. (2008). Likvidnyst bankivskoy systemy Ukrainy [The liquidity of the banking system of Ukraine]. *Nacionalnyi bank Ukrainy – National Bank of Ukraine*, 12, 180. [in Ukrainian]
8. Osnovny zasady groshovo-kredutnoi polityky na 2015 rik [Basic principles of monetary policy for 2015], available at <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=10465306> [in Ukrainian]
9. Fond garantyvanija vkladiv fizichnich osib [Fund Deposit Guarantee], available at <http://www.fg.gov.ua/payments/> [in Ukrainian]

Збірник наукових праць «Наука молода»

У Збірнику наукових праць молодих вчених Тернопільського національного економічного університету «Наука молода» подано наукові праці, в яких досліджуються проблеми управління розвитком соціально-економічних систем мікро-, мезо- та макрорівні, розвитку фінансово-кредитної системи України, становлення ефективної системи обліку, аналізу та аудиту.

Для науковців і практиків викладачів та студентів вищих освітніх навчальних закладів.